Nr 41

Konstitutionsutskottets betänkande i anledning av motion angående interpellationsrätten i landsting.

Motionen

I detta betänkande behandlas motionen 1972:168 av herrar Johansson i Trollhättan och Brandt (båda s).

Hemställan avser: "att riksdagen anhåller hos Kungl. Maj:t om sådan ändring av landstingslagens 33 § att interpellation bör kunna besvaras även vid nästkommande landstingsmöte".

I motionen anförs bl. a. att då landstingsmötena numera i betydande utsträckning omfattar endast en eller två dagar bör bestämmelsen revideras. Motionärerna anser att Kungl. Maj:t bör antingen separat eller i samband med en allmän översyn av landstingslagen framlägga förslag för riksdagen om ändring av 33 § landstingslagen i överensstämmelse med vad som anförts i motionen. Vilketdera alternativet som bör väljas får enligt motionärerna bli beroende på tidpunkten för framläggande av förslag med anledning av den allmänna översynen av landstingslagen för större samstämmighet med kommunallagen.

Lagstadgandet

Efter en smärre ändring år 1965 (SFS 1965:103) har 33 § landstingslagen (1954:319) följande lydelse:

Vill landstingsman till ordföranden i förvaltningsutskottet eller annan nämnd eller i beredning framställa interpellation i ämne, som tillhör landstingets handläggning, skall interpellationen, skriftligen avfattad, avlämnas till landstingets ordförande senast första dagen av landstingets möte. Landstinget beslutar utan föregående överläggning, huruvida interpellationens framställande skall medgivas. Lämnas sådant medgivande, bör interpellationen besvaras vid mötet.

Det kan i detta sammanhang anmärkas att liksom i fullmäktigeförsamlingarna det närmare förfarandet vid framställande av interpellation ofta regleras i särskild arbetsordning.

Pågående utredningar

Utredningen (C 1970:30) rörande lagteknisk översyn av kommunallagarna m. m. tillkallades 1970 för att göra lagstiftningen enklare och mera enhetlig samt i förekommande fall anpassa bestämmelserna till utvecklingen av kommunal praxis. Enligt uppgift från den tillkallade utredningsmannen kan den lagtekniska översyn som kan komma att beröra den i motionen aktualiserade frågan beräknas vara fullgjord till våren 1974. I

detta sammanhang kan vidare nämnas att utredningen (C 1970:29) om den kommunala demokratin, som har ett nära samarbete med bl. a. den nyss nämnda utredningen rörande lagteknisk översyn av kommunallagarna m. m., också torde komma in på frågor rörande interpellationsinstitutets reglering.

Remissyttrande

Svenska landstingsförbundet har beretts tillfälle att avge yttrande över förevarande motion. I ett den 20 april 1972 avgivet yttrande anför förbundet följande:

Interpellationsrätten utgör ett viktigt inslag i den representativa mötesdemokratin. Förbundsstyrelsen förutsätter att utredningen om den kommunala demokratin, som enligt direktiven bl. a. bör överväga åtgärder som syftar till att förbättra förutsättningarna för information till förtroendemännen och medborgarna om den kommunala verksamheten under olika skeden av beslutsprocessen, kommer att gå in på frågan om interpellationsrättens reglering vad avser även den landstingskommunala verksamheten.

Styrelsen är medveten om att, såsom framhålles i motionen, svårigheter kan uppstå för en ordförande att besvara en interpellation vid landsting som sammanträder en eller två dagar, särskilt som det ibland krävs grundliga undersökningar innan ett svar kan lämnas. Styrelsen vill därför instämma i motionärernas krav på sådan ändring av landstingslagen 33 § att det klarare framgår att interpellation bör kunna besvaras även vid nästkommande landstingsmöte.

Utskottet

Enligt 33 § landstingslagen bör interpellation besvaras vid det landstingsmöte under vilket den väckts. I förevarande motion föreslås ett förtydligande av bestämmelsen av innebörd att interpellation bör kunna besvaras även vid nästkommande landstingsmöte. Bakgrunden är att det med nuvarande sammanträdesordning med möten som pågår endast en eller två dagar ofta är svårt att vid mötet besvara då framställda interpellationer.

Vissa landsting anger i sina arbetsordningar att interpellation bör avlämnas viss tid före landstingsmötets början. Syftet med dessa bestämmelser är att underlätta interpellationens besvarande vid mötet. Som motionärerna påpekat uppkommer det likväl ofta svårigheter att hinna utreda och besvara framställda interpellationer vid korta möten. Svenska landstingsförbundet har tillstyrkt motionen. Även utskottet finner sig böra instämma i motionens syfte. Därvid vill utskottet emellertid understryka att en vidgad möjlighet att uppskjuta besvarandet av framställd interpellation inte får missbrukas. Frågan torde ha särskild betydelse i landsting, som sammanträder endast ett fåtal gånger om året och där lång tid således förflyter mellan varje landstingsmöte. En lagändring bör därför föregås av viss utredning. Utskottet vill i detta sammanhang erinra om

det utredningsarbete som för närvarande pågår såväl inom utredningen om den kommunala demokratin som i utredningen rörande lagteknisk översyn av kommunallagarna m. m.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet

att riksdagen med anledning av motionen 1972:168 anhåller hos Kungl. Maj:t om en översyn i förtydligande syfte av 33 § landstingslagen (1954:319).

Stockholm den 7 november 1972

På konstitutionsutskottets vägnar

GUNNAR LARSSON

Närvarande: herrar Larsson i Luttra (c), Adamsson *(s), Nelander (fp), Hernelius (m), fru Thunvall *(s), herrar Boo (c), Johansson i Trollhättan (s), Mossberg (s), Werner i Malmö (m), Svensson i Eskilstuna (s), Bergqvist (s), Fiskesjö (c), Norrby i Åkersberga (fp), Gustavsson i Ängelholm (s) och Wictorsson (s).

* Ej närvarande vid justeringen.

Göteborgs Offsettryckeri AB 72 1806 S Stockholm 1972